

**UCHWAŁA NR XIV/112/16
RADY GMINY WRÓBLEW**

z dnia 22 czerwca 2016 r.

w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny w Gminie Wróblew na lata 2016 – 2018

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U z 2016 r. poz. 446) oraz art. 176 pkt. 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2016 poz. 575) Rada Gminy Wróblew uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Wspierania Rodziny w Gminie Wróblew na lata 2016 – 2018 w brzmieniu jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Andrzej Dawid

Załącznik
do Uchwały Nr XIV/112/16
Rady Gminy Wróblew
z dnia 22 czerwca 2016 r.

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE WRÓBLEW NA LATA 2016 - 2018

I. WSTĘP

Gminny Program Wspierania Rodziny został przygotowany zgodnie z art. ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Program skierowany jest do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. W przypadku gdy rodzina staje się dysfunkcyjna to dziecko i inni jej członkowie mają prawo do specjalnej ochrony i pomocy państwa. Czynności podejmowane przez instytucje na rzecz dobra dziecka i rodziny muszą być zintegrowane dla osiągnięcia jak najlepszych efektów terapeutycznych. Dziecko powinno mieć możliwość do zachowania swojej tożsamości i do utrzymywania kontaktów z rodzicami.

Celem Programu jest budowa systemu wsparcia dla rodzin dysfunkcyjnych. Program wpisuje się w Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy na lata 2016 – 2023. Zadania wynikające z Programu będą realizowane zgodnie z zasadą pomocniczości z uwzględnieniem podmiotowości rodziny i dziecka. Aby system opieki nad dzieckiem i rodziną przynosiły wymierne korzyści należy:

- dołożyć wszelkich starań, aby dziecko pozostało w rodzinie biologicznej,
- zapobiegać patologiom społecznym,
- tworzyć rodziny zastępcze spokrewnione,
- w przypadku braku możliwości zastosowania innych form pomocy lub ich wyczerpaniu, kierować dziecko do placówek opiekuńczo – wychowawczych,
- w miarę możliwości przygotowywać wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych do samodzielnego życia.

W momencie gdy pomoc instytucjonalna w danym środowisku rodzinnym nie daje zadawalających efektów, decyzją sądu dziecko umieszczane jest w pieczy zastępczej, zaś powiat koordynuje poszukiwania dla dziecka różnych form pieczy zastępczej, a gmina natomiast obowiązana jest obowiązana pokrywać część kosztów na utrzymanie dziecka w tej pieczy.

II. DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN Z DZIEĆMI NA TERENIE GMINY

W tabelach Nr 1 i Nr 2 przedstawiono typy i liczbę rodzin objętych pomocą społeczną oraz powody przyznania pomocy w latach 2013-2015. W tabeli nr 3 analizę SWOT sytuacji w zakresie pomocy rodzinie na terenie Gminy.

Z danych przedstawionych w tabelach wynika, iż liczba rodzin z dziećmi na przestrzeni trzech lat ulega nieznacznemu zmniejszeniu. Nie uległ znacząco natomiast powód korzystania z pomocy, jakim jest bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, który utrzymuje się na podobnym poziomie. Dane te potwierdzają konieczność stworzenia systemu, który będzie wspierał rodzinę w jej prawidłowym funkcjonowaniu. Gmina Wróblew, nie odbiegając znacząco od ogólnej sytuacji w kraju nie uniknęła również trudnego społecznego problemu, jakim jest bezrobocie i alkoholizm. Wiele osób i rodzin było i jest dotkniętych ubóstwem.

Tabela Nr 1. Typy rodzin z dziećmi objętych pomocą przez Ośrodek Pomocy Społecznej

Rodziny z dziećmi	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015
ogółem	94	69	63
<i>o liczbie dzieci 1</i>	20	12	12
2	46	34	29
3	18	11	13
4	5	9	7
5	3	2	1
6	1	0	0
7 i więcej	1	1	1
Rodziny niepełne	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015
ogółem	14	16	9
<i>o liczbie dzieci 1</i>	3	9	4
2	8	4	2
3	1	1	1
4 i więcej	2	2	2

Tabela Nr 2. Powody przyznania pomocy

	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015
Ubóstwo	91	84	74
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	11	9	8
w tym rodziny niepełne	4	3	1
Rodziny wielodzietne	22	19	23
Bezrobocie	73	60	45
Alkoholizm	18	15	15

Tabela Nr 3. Analiza SWOT sytuacji w zakresie pomocy rodzinie na terenie

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy przyjęta do 2023 r. 2. Współpraca instytucji działających na rzecz rodziny, min. praca Zespołu Interdyscyplinarnego. 3. Funkcjonowanie Punktu Konsultacyjnego Informacyjnego działającego na rzecz Przeciwdziałania Alkoholizmowi i Przeciwdziałaniu Przemocy. 4. Bogata oferta zajęć sportowych, plastycznych, muzycznych (klub sportowe, boisko ORLIK, boiska wielofunkcyjne). 5. Szeroka oferta zajęć pozalekcyjnych oferowanych przez szkoły, Gminny Ośrodek Kultury, Gminny Bibliotekę. 6. Oferta zajęć dla w ramach profilaktyki podczas wakacji i w czasie ferii zimowych. 7. Dobry stan techniczny budynków szkół i bogate wyposażenie w pomoce dydaktyczne. 8. Opieka stomatologiczna uczniów. 9. Rozeznanie środowiska lokalnego m.in. przez pracowników socjalnych. 10. Kompetencje pracowników działających na rzecz rodzin.	1. Bezrobocie. 2. Wysoki wskaźnik ubóstwa. 3. Brak zorganizowanej opieki nad dziećmi do lat 3, np. żłobki. 4. Ograniczona liczba miejsc w przedszkolu. 5. Ograniczanie środków finansowych z budżetu państwa na zadania realizowane przez gminę. 6. Ograniczona liczba mieszkań chronionych i socjalnych. 7. Wzrost liczby zadań zleczanych samorządom gminnym. 8. Brak ośrodków wsparcia, warsztatów terapii zajęciowej na terenie gminy. 9. Utrudniony dostęp do poradnictwa specjalistycznego, typu psycholog. 10. Brak pozytywnych wzorców w rodzinach dysfunkcyjnych. 11. Bezradność rodziców w sprawach opiekuńczo – wychowawczych.
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Spadek bezrobocia. 2. Zmiana mentalności społecznej w kwestii postrzegania rodzin dysfunkcyjnych. 3. Współpraca rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu własnych problemów. 4. Pozyskiwanie środków zewnętrznych na aktywizację zawodową i społeczną osób wykluczonych społecznie. 5. Kontynuacja działań asystenta rodziny.	1. Zanik więzi, tradycji rodzinnych. 2. Powstawanie problemu „euro sieroctwa”. 3. Wzrost kosztów utrzymania rodziny. 4. Zaniechanie obowiązków opiekuńczo wychowawczych przez rodziców.

III. CELE i KIERUNKI DZIAŁANIA PROGRAMU

Założeniem tego Programu jest wsparcie rodziny naturalnej, już na etapie, gdy problemy się zaczynają oraz eliminowanie zagrożeń, a przewidywanym efektem powinno być pozostanie dziecka w środowisku rodzinnym.

Cel główny Programu to tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny, jej wspieranie oraz budowa zintegrowanego systemu wsparcia dla rodzin.

Cele szczegółowe i kierunki działań:

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE WRÓBLEW

Cele szczegółowe Programu	Zadania	Realizator	Okres realizacji
Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny	Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej	GOPS	2016-2018
	Objęcie dożywianiem w formie obiadów na terenie placówek oświatowych dzieci tego wymagających	GOPS, placówki oświatowe	2016-2018 dni nauki szkolnej
	Dofinansowanie wydatków związanych z dożywianiem (zakup żywności, program PO-PŻ)	GOPS	2016-2018
	Pomoc w załatwianiu spraw związanych z uzyskaniem prawa do lokalu socjalnego lub komunalnego	Urząd Gminy GOPS	2016-2018
	Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej	GOPS	2016-2018 w ramach potrzeb
Wspomaganie funkcji opiekuńczo - wychowawczych rodziny	Pomoc rodzinom przeżywającym trudności wychowawcze w przewyciężaniu problemów poprzez wzmocnienie funkcji rodziny oraz ról rodzinnych	GOPS, asystent rodziny	2016-2018
	Zapewnienie rodzinom dostęp do psychologa, pedagoga, doradcy zawodowego, prawnika	Urząd Gminy GOPS, GKRPA (Punkt Konsultacyjny) PCPR	2016-2018
Pomoc dzieciom w nauce oraz zagospodarowanie czasu wolnego	Kierowanie dzieci wymagających pomocy w nauce i opieki pozalekcyjnej do placówek oświatowych i placówek kultury	placówki oświatowe, GOK, Biblioteka	2016-2018
	Organizacja różnorodnych zajęć i imprez okolicznościowych dla dzieci z rodzin wymagających wsparcia	Urząd Gminy, GOK, Gminna Biblioteka, GKRPA,	2016-2018
	Współpraca za szkołami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych	GOPS, placówki oświatowe, Zespół Interdyscyplinarny	2016-2018

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE WRÓBLEW

Pomoc w przygotowaniu rodzin naturalnych do powrotu dzieci funkcjonujących w zastępczych formach opieki	Działania mające na celu przywrócenie więzi rodzinnych	Pracownicy socjalni we współpracy z sądem rodzinnym i opiekuńczym, kuratorem sądowym i społecznym, pedagogiem szkolnym, dzielnicowym, asystentem rodziny	2016-2018
Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie istniejących zdarzeń i sytuacji	Pomoc rodzinom dotkniętym uzależnieniami	GKRPA	2016-2018
	Pomoc rodzinom dotkniętym przemocą	Zespół Interdyscyplinarny	2016-2018

Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloproblemowej należy docenić i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka.

Zamiast zastępować rodzinę w pełnieniu tych zadań, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie.

IV. PODMIOTY UCZESTNICZĄCE W REALIZACJI PROGRAMU

Program realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wróblewie przy współudziale:

- Placówek Oświatowych Gminy ,
- Zespołu Interdyscyplinarnego,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Sądu Rejonowego w Sieradzu Wydział III Rodzinnego i Nieletnich,
- Komisariatu Policji w Błaszczkach,
- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sieradzu,
- Powiatowego Urzędu Pracy w Sieradzu,
- organizacji pozarządowych.

Koordynatorem Programu jest Kierownik GOPS we Wróblewie.

V. FINANSOWANIE

Program finansowany będzie ze środków budżetu gminy i jego jednostek organizacyjnych oraz z budżetu państwa (m.in. programy rządowe). Przybliżona kwota przeznaczona na realizację Programu w 2016r. z budżetu gminy wynosi 3.600.000 zł.

VI. EFEKTY I REZULTATY PROGRAMU

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

- zmniejszenie liczby rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
- przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej,
- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych,
- poprawa sytuacji dziecka w rodzinie,
- poprawa stanu bezpieczeństwa rodziny i dziecka.

VII. MONITORING I EWALUACJA

Ewaluacja ma na celu uzyskanie informacji czy osiągnięto zakładane rezultaty oraz czy pozwoliły one oraz w jakim stopniu zrealizować cele Programu.

Monitoring ma na celu uzyskanie informacji na temat realizacji planowanych w ramach programu działań w zakresie ich czasu realizacji, założeń, źródeł finansowania oraz przełożenia na osiągnięcie rezultatów programu.

Ewaluacja będzie prowadzona według kryterium adekwatności, trwałości oraz użyteczności. W ramach procesu monitoringu i ewaluacji uzyskana zostanie informacja czy i jakim obszarze program wymaga aktualizacji, przeformułowania lub zmian postawionych celów. Monitoring i ewaluacja programu odbywać się będzie według kryterium odpowiedności realizowanych przedsięwzięć w ramach programu w stosunku do potrzeb lokalnych.

Ewaluacja wg kryterium użyteczności oraz trwałości ma na celu uzyskanie informacji na temat zależności pomiędzy potrzebami rzeczywistymi wdrażanego programu, a rezultatami oraz jej efektami. Każde kryterium może być różnie mierzone, co oznacza, że może posiadać różne miary jego wartości (wskaźniki).

Ewaluacja w pierwszym etapie polegała na przeprowadzeniu w fazie przygotowywania Programu analizy SWOT. W drugim etapie ewaluacja będzie miała za zadanie analizę realizacji założonych działań w zakresie czasu ich realizacji, źródeł finansowania, występowania zagrożeń do dalszej realizacji. Ewaluacja przeprowadzona na zakończenie wdrażania programu ma za zadanie ocenę adekwatności programu do lokalnych potrzeb. Zebrane informacje odpowiedzą na pytania czy i w jakim stopniu cele programu są odpowiednie do zmieniających się potrzeb i priorytetów

na poziomie gminy. Ewaluacja dostarczy także informacji na potrzeby planowania programu w kolejnych latach.

Monitorowanie działań będzie dokonywane poprzez analizę następujących danych:

- liczba rodzin korzystających z pomocy,
- liczba osób objętych Programem wieloletnim „Pomoc państwa w zakresie dożywiania,
- liczba rodzin z problemem opiekuńczo – wychowawczym objętych pracą socjalną,
- liczba osób i rodzin, które skorzystały ze specjalistycznego poradnictwa,
- liczba rodzin objętych pomocą asystenta,
- liczba dzieci uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych organizowanych przez placówki kultury i placówki oświatowe na terenie gminy,
- liczba dzieci korzystających z wypoczynku letniego organizowanego przez GKRPA, Kuratorium Oświaty,
- liczba rodzin z problemem alkoholowym,
- liczba osób doświadczających przemocy domowej,
- liczba dzieci powracających z pieczy zastępczej do rodzin naturalnych,
- liczba dzieci korzystających z wycieczek i imprez organizowanych przez GKRPA.

Ewaluacja i monitoring Programu odbywać się będzie na bieżąco przez cały czas. Na zakończenie okresu trwania Programu zaplanowanego do końca 2018 r. przeprowadzone zostanie podsumowanie oraz ewaluacja końcowa programu. W przypadku przedłużenia czasu trwania oraz zmian w Programie założenia ewaluacji i monitoringu będą odpowiednio dostosowywane.

VIII. PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada tworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia dzieci i rodzin. Wsparcie będzie miało charakter profilaktyczny a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoim problemem. Wtedy będzie można zwiększyć jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystywanie własnej aktywności w celu zdobycia nowych umiejętności. Pomoc jaką oferuje Ośrodek Pomocy Społecznej będzie ukierunkowana na wykorzystanie własnych zasobów rodziny, a wsparcie będzie zapewnione w sytuacji, gdy rodzina będzie musiała zmierzyć się z problemem, których nie jest w stanie samodzielnie rozwiązać.

Przewodniczący Rady

Andrzej Dawid

